

Sygn. akt I C 1693/25

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 24 marca 2026 roku

Sąd Rejonowy w Bytomiu I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: asesor sądowy Agnieszka Jędrulok

Protokolant: [REDACTED]

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2026 roku w Bytomiu na rozprawie

sprawy z powództwa [REDACTED]

przeciwko **Santander Bank Polska Spółce Akcyjnej z siedzibą w Warszawie**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego **Santander Bank Polska Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie** na rzecz powódki [REDACTED] kwotę 37 161,01 zł (słownie: *trzydzieści siedem tysięcy sto sześćdziesiąt jeden złotych 01/100*) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 26 sierpnia 2025 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego **Santander Bank Polska Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie** na rzecz powódki [REDACTED] kwotę 4 634 zł (słownie: *cztery tysiące sześćset trzydzieści cztery złote 00/100*) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów postępowania.

asesor sądowy Agnieszka Jędrulok

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 24 marca 2026 roku

W pozwie z dnia 5 września 2025 roku powódka [REDAKTOWANE] wniosła o zasądzenie od pozwanego Santander Bank Polska Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie kwoty 37 161,01 wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 26 sierpnia 2025 roku do dnia zapłaty. Nadto strona powodowa wniosła o zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 2 – 13).

W uzasadnieniu wskazano, że strony łączyła umowa kredytu o numerze [REDAKTOWANE] z dnia 4 czerwca 2020 roku. W dniu 5 sierpnia 2025 roku powód przygotował pisemne oświadczenie na podstawie art. 45 u.k.k. o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego. Powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty kosztów związanych z kredytem, co zostało doręczone Bankowi w dniu 20 sierpnia 2025 roku. Roszczenie objęte pozwem obliczono poprzez zsumowanie kosztów kredytu poniesionych przez kredytobiorcę od dnia zawarcia umowy kredytu do dnia złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego tj. 37 130,28 zł (odsetki kapitałowe uiszczone przez kredytobiorcę) + 30,73 zł (prowizja uiszczona przez kredytobiorcę i przeliczona proporcjonalnie). Podstawę prawną dochodzonego przez powoda roszczenia stanowi art. 45 u.k.k. w zw. z art. 30 u.k.k.

W dniu 3 listopada 2025 roku Referendarz sądowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt I Nc 3985/25 (k. 46).

Powyższy nakaz zapłaty został zaskarżony przez pozwaną sprzeciwem z dnia 25 listopada 2025 roku, domagając się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia na swoją rzecz od powódki zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego (k. 55-78v.).

W sprzeciwie strona pozwana przyznała, że zawarła z powódką umowę, w związku z którą pozostaje dochodzone roszczenie, jednakże kontrakt ten jest ważny i w pełni

skuteczny. Pozwana zakwestionowała roszczenia w całości. Jednocześnie podniosła, że wstąpienie przez powódkę z żądaniem pozwu stanowi nadużycie prawa podmiotowego (art. 5 k.c.) i jako takie nie zasługuje na ochronę. Nadto wskazano, że oświadczenie złożono po upływie rocznego terminu, o którym mowa w treści art. 45 u.k.k., co czyni je bezskutecznym.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały prezentowane stanowiska procesowe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 czerwca 2020 roku [REDAKTOWANE] i Santander Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie zawarli ramową umowę kredytu o numerze [REDAKTOWANE]. Umowa została zawarta na warunkach szczegółowo w niej opisanych. Na jej podstawie Bank udzielił powódce kredytu w kwocie 90 241,17 zł. Kwota ta miała zostać wypłacona niezwłocznie, w sposób szczegółowo opisany w § 2 umowy. Od udzielonego kredytu Bank był uprawniony do pobierania odsetek według zmiennej stopy procentowej. Na dzień zawarcia umowy oprocentowanie wynosiło 6,99% (§ 3 ust. 1 umowy). Ustalono, że zabezpieczeniem spłaty kredytu są uzyskiwane przez kredytobiorcę dochody. Całkowita kwota do zapłaty na dzień zawarcia umowy wynosiła 118 184,16 zł (§ 4 ust. 2 umowy). Na całkowitą kwotę do zapłaty złożyły się całkowita kwota kredytu w wysokości 73 550 zł oraz całkowity koszt kredytu w wysokości 44 634,16 zł, w tym prowizja w kwocie 50 zł, odsetki od kredytu w kwocie 27 942,99 zł, składowa z tytułu ubezpieczenia w kwocie 11 672,16 zł oraz składka z tytułu ubezpieczenia w kwocie 4969,01 zł (§ 4 ust. 2 umowy). Rzeczywista roczna stopa oprocentowania na dzień zawarcia umowy wynosiła 13,60% i została wyliczona w sposób szczegółowo wskazany w § 4 ust. 3 umowy. Ustalono, że kredyt i odsetki spłacone zostaną w 96 miesięcznych ratach równych (§ 6 ust. 1 umowy).

Jednocześnie w treści umowy wskazano, że Bank pobiera opłaty i prowizje za wykonywanie czynności związane z udzieleniem i obsługą kredytu zgodnie z obowiązującą na dzień czynności Taryfą Prowizji i Opłat (§ 4 ust. 1 umowy).

W § 11 umowy strony uregulowały możliwość wcześniejszej spłaty części lub całości zadłużenia z tytułu kredytu w każdym czasie. W tym przypadku Bank nie pobierał prowizji.

W § 14 umowy zawarto informację o prawie do odstąpienia przez kredytobiorcę od umowy w ciągu 14 dni od dnia jej zawarcia. Do zachowania terminu wystarczające jest wysłanie oświadczenia pod wskazany na oświadczeniu adres albo złożenie oświadczenia za

pośrednictwem infolinii, albo złożenie oświadczenia za pośrednictwem połączenia wideo z doradcą online.

(dowód: wniosek z dnia 3 czerwca 2020 roku, k. 83; umowa o kredyt gotówkowy [REDACTED] z dnia 4 czerwca 2020 roku, k. 23 – 25; pełnomocnictwo, k. 25v.; informacja o ryzyku zmiennej stopy procentowej, k. 26; taryfa opłat i prowizji, k. 29 – 33; aneks do umowy kredytu, k. 84-85v.; wzór oświadczenia o odstąpieniu od aneksu, k. 86; formularz informacyjny, k. 88 – 90; harmonogram spłaty kredytu, k. 91-92; upoważnienie, k. 110; historia rachunku, k. 111 - 116).

Zamiarem [REDACTED] było wzięcie kredytu celem konsolidacji dotychczasowych zobowiązań finansowych. Umowa została zawarta po jednym spotkaniu z doradcą Banku na klatce schodowej budynku, w którym mieści się mieszkanie powódki.

(dowód: przesłuchanie powódki [REDACTED], k. 181 - 182, znacznik elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 12 marca 2026 roku, od 00:04:42 do 00:25:13).

[REDACTED] na poczet umowy z dnia 4 czerwca 2020 roku wpłaciła łącznie kwotę 80 772,09 zł.

(dowód: zaświadczenie, k. 27).

W dniu 13 sierpnia 2025 roku [REDACTED] złożyła oświadczenie w trybie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego. W oświadczeniu powódka wskazała na naruszenie:

- art. 30 ust. 1 pkt 4 u.k.k. – w treści umowy kredytu nieprawidłowo wskazano całkowitą kwotę kredytu w sposób niejednoznaczny i zniekształcony,
  - art. 30 ust. 1 pkt 7 u.k.k. – w treści umowy kredytowej błędnie wskazano rzeczywistą roczną stopę oprocentowania oraz całkowitą kwotę do zapłaty,
  - art. 30 ust. 1 pkt 7 u.k.k. – w treści umowy kredytowej nie podano wszystkich założeń przyjętych do obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania,
- art. 30 ust. 1 pkt 10 oraz art. 30 ust. 1 pkt 16 u.k.k. w zw. z art. 49 ust. 1 u.k.k. – w treści umowy kredytowej nie określono procedury oraz warunków, na jakich koszty kredytu ulega zmianie, zwłaszcza w momencie wcześniejszej spłaty,
- art. 30 ust. 1 pkt 10 u.k.k. - w treści umowy kredytu nie wskazano warunku determinującego zmianę kosztów kredytu w sytuacji określonej w art. 45 ust. 1 u.k.k. Przepis ten wskazuje, że w przypadku naruszenia przez kredytodawcę określonych przepisów ustawy

o kredycie konsumenckim, kredyt podlega zwrotowi bez odsetek i innych kosztów, zatem jest to warunek decydujący i zmianie kosztów kredytu,

- art. 30 ust. 1 pkt 10 u.k.k. - w treści umowy kredytu nie skonkretyzowano warunków, w jakich dojdzie do zmiany wysokości kosztów i opłat pobieranych przez bank. Umowa powinna uzależniać zmianę kosztów i opłat od konkretnych parametrów, z odniesieniem do obiektywnych mierników uniemożliwiających kredytodawcy szerokie uprawnienia do modyfikowania zobowiązania,

- art. 30 ust. 1 pkt 15 u.k.k. - w treści umowy kredytu zabrakło pełnej i szczegółowej informacji o terminie odstąpienia od umowy w przypadku naruszenia z art. 53 ust. 2 u.k.k., tj. w sytuacji, gdy umowa o kredyt konsumencki nie zawiera elementów określonych w art. 30 u.k.k.,

- art. 30 ust. 1 pkt 15 u.k.k. - w treści umowy kredytu zabrakło informacji o skutkach odstąpienia konsumenta od umowy, tj. informacji, że w razie wykonania prawa odstąpienia umowa uważana jest za niezawartą,

- art. 30 ust. 1 pkt 15 u.k.k. - w treści umowy kredytu zawarto informację, która sugeruje obowiązek złożenia bankowi pisemnego oświadczenia o odstąpieniu od umowy, tym samym wprowadzono kredytobiorcę w błąd, wywołując mylne wrażenie, że oświadczenie o odstąpieniu od umowy, które zostało złożone w innej formie niż pisemnie nie zostanie uznane przez bank za wywołujące skutki prane i nadal będzie zobowiązany do spłaty kwoty pożyczki,

- art. 30 ust. 1 pkt 15 u.k.k. – w treści umowy kredytu nie określono kwoty odsetek dziennych należnych w stosunku dziennym,

- art. 30 ust. 1 pkt 16 u.k.k. – w treści umowy kredytu nie określono w sposób kompletny i zrozumiały procedury spłaty kredytu przed terminem, szczególności nie określono opisu działań składających się na przedterminową spłatę oraz obowiązków stron związanych z przedterminową spłatą kredytu.

Jednocześnie [REDAKTOWANE] wezwała pozwanego do zapłaty na jej rzecz kwoty 37 161,01 zł w terminie 3 dni od doręczenia przedmiotowego oświadczenia. Pismo zostało pozwanej doręczone w dniu 2 czerwca 2025 roku.

(dowód: oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu z dnia 13 sierpnia 2025 roku, k. 21-22; wydruk śledzenia przesyłki Poczty Polskiej, k. 28).

Pismem z dnia 25 sierpnia 2025 roku Bank poinformował, że żądanie uznaje za bezzasadne.

(dowód: pismo z dnia 25 sierpnia 2025 roku, k. 117 – 119).

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, na który składają się wymienione dokumenty oraz przesłuchanie powódki

Autentyczność i prawdziwość zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów nie była kwestionowana przez strony postępowania, a i Sąd nie znalazł podstaw do podważenia jej z urzędu. Ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie Sąd poczynił także w oparciu o zalegające w aktach wydruki. Wskazać bowiem należy, iż nie budzi wątpliwości, że w obecnym stanie prawnym wydruk, spełniający cechy określone w art. 77³ k.c. powinien być kwalifikowany w świetle przepisów prawa materialnego jako dokument.

Jako wiarygodną Sąd ocenił relację powódki . Zeznania te były bowiem spójne, logiczne i jawiły się Sądowi jako szczerze.

Należy mieć na uwadze, że Sąd oceniając zgromadzony materiał po myśli art. 233 § 1 k.p.c. ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, w tym wyjaśnień informacyjnych stron, oświadczeń, zarzutów przez nie zgłaszanych, jak i ich zachowania się w trakcie procesu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1999 roku, I PKN 632/98, OSNP z 2000 r. Nr 10, poz. 382).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 720 § 1 k.c., przez umowę pożyczki pieniężnej dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy.

W niniejszej sprawie bezsporny pozostawał fakt zawarcia umowy kredytu przez z pozwanym Bankiem, jak również złożenie przez powódkę oświadczenia o sankcji kredytu darmowego. Spór zaistniały pomiędzy stronami sprowadzał się do oceny ustalenia, czy przysługiwało jej uprawnienie do skorzystania z sankcji kredytu darmowego, przewidzianej w art. 45 u.k.k. oraz czy skorzystała ona z tego uprawnienia w sposób

prawidłowy – przy zachowaniu terminu oraz przy naruszeniu przez Bank przepisów ustawy wskazanych w art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim.

Niezależnie od wyżej poczynionych uwag, wskazać należało, iż z uwagi na to, że udzielanie pożyczek pieniężnych mieści się w przedmiocie działalności prowadzonej przez stronę pozwaną, a powód zaciągnął pożyczkę jako konsument, do umowy z dnia 16 maja 2022 roku zastosowanie znajdują przepisy ustawy z 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (dalej jako: *u.k.k.*). Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 2 pkt 1 w/w ustawy, za umowę o kredyt konsumencki uważa się m. in. umowę pożyczki.

Podkreślenia wymaga, że uruchomienie sankcji kredytu darmowego zależy od wykonania przez konsumenta uprawnienia prawokształtującego, bowiem sformułowanie, jakie zamieszczono w art. 45 ust. 1 *u.k.k.*: "po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia", jest typowe dla przypadków, w których w przepisach prawa cywilnego wprowadza się uprawnienie prawokształtujące (*por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 1 lipca 2019 r. V ACa 118/18*). Nie sposób tu zatem mówić o zarzucie procesowym, którego zakres można by następnie rozszerzać lub modyfikować, a o złożonym na innym etapie sprawy oświadczeniu woli. Sąd uznał oświadczenie za skutecznie złożone, bowiem pozwana nie kwestionowała jego otrzymania. Nie może to jednak być równoznaczne *per se* z wywołaniem przez oświadczenie skutków o jakich mowa w art. 45 ust. 1 *u.k.k.* Przed przejściem do szerszej analizy tego zagadnienia wskazać należy że zgodnie z art. 45 ust. 1 *u.k.k.* sankcja kredytu darmowego ma zastosowanie w przypadku naruszenia przez kredytodawcę art. 29 ust. 1, art. 30 ust. 1 pkt 1-8, 10, 11, 14-17, art. 31-33, art. 33a i art. 36a-36c *u.k.k.* Sankcja ta zatem powstać może jedynie w przypadku, gdy kredytodawca naruszył jeden z obowiązków, który nałożono nań na podstawie przepisów wymienionych w art. 45 ust. 1 *u.k.k.* (*tak: T. Czech, Kredyt konsumencki. Komentarz, wyd. II, Warszawa 2018, LEX/el art. 45 Nb 21*), a katalog tychże naruszeń ma charakter zamknięty. Sankcja kredytu darmowego polega w ogólności na uprawnieniu konsumenta do spłaty kredytu bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy. Celem sankcji kredytu darmowego jest pozbawienie kredytodawcy prawa do pobierania odsetek i innych opłat określonych w umowie z tytułu udzielonego kredytu konsumenckiego w związku z naruszeniem obowiązków informacyjnych. Ustawa wskazuje wyraźnie, że sankcja kredytu darmowego odnosi się oprócz odsetek jedynie do kosztów należnych kredytodawcy. Sankcja ta, w daleko idący sposób modyfikuje treść stosunku prawnego łączącego kredytodawcę z konsumentem na niekorzyść tego pierwszego. Co do zasady zatem przepisy sankcjonujące dane

postępowanie powinny być możliwie ściśle interpretowane, nie pozwalając na pojawienie się obszarów niepewności prawnej. Podstawę do zastosowania sankcji kredytu darmowego może stanowić m.in. brak informacji o innych kosztach, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności o opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunkach, na jakich koszty te mogą ulec zmianie, oraz brak informacji o ewentualnych innych opłatach z tytułu zaległości w spłacie kredytu. Stosownie do art. 5 ww. ustawy możliwość skorzystania z sankcji kredytu darmowego ograniczona jest rocznym terminem prekluzyjnym, który swój bieg rozpoczyna od dnia wykonania umowy. Po tym czasie kształtujące uprawnienie konsumenta gaśnie.

Strona pozwana zarzucała, iż oświadczenie zostało złożone po upływie prekluzyjnego terminu, albowiem termin, o którym mowa w art. 45 ust. 5 u.k.k. rozpoczyna swój bieg z chwilą wykonania umowy przez kredytodawcę, a zatem z chwilą spełnienia przez bank świadczenia charakterystycznego dla tej umowy, czyli w dacie zawarcia umowy i uruchomienia kredytu. Jednakże zdaniem Sądu, rozumowanie przyjęte przez pozwaną Bank nie zasługuje na aprobatę, jako że stoi w sprzeczności z tezami prezentowanymi w piśmiennictwie prawniczym, w myśl których omawiany przepis wprowadzono w celu ochrony interesów konsumenta, aby wydłużyć okres, w którym może on dowiedzieć się o zaistniałym naruszeniu, wykonać omawiane uprawnienie i domagać się od kredytodawcy zwrotu zapłaconych odsetek i innych kosztów z tytułu kredytu konsumenckiego. Wskazuje się, że przez wykonanie umowy należy rozumieć sytuację, w której należycie wypełniono wszystkie obowiązki w ramach stosunku kredytu konsumenckiego, w tym obowiązki powstające z mocy ustawy, a zatem chodzi o obowiązki dotyczące świadczenia głównego i świadczeń ubocznych, zarówno po stronie konsumenta oraz kredytodawcy, wykonane dobrowolnie lub przymusowo. W typowych przypadkach umowę o kredyt konsumencki uznaje się za wykonaną w dniu, w którym konsument spłacił ostatnią należność z tytułu tej umowy na rzecz kredytodawcy. Wykonanie umowy następuje w dniu, w którym strony wywiążą się z wszystkich obowiązków ciążących na nich na podstawie umowy. Jeżeli konsument wykona umowę, a następnie złoży w ciągu roku oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, wówczas jest on zwolniony z wszystkich poniesionych już kosztów (wykonanie umowy zakłada wywiązanie się z wszystkich obowiązków), a po stronie kredytodawcy powstaje obowiązek zwrotu kosztów kredytu. Oświadczenie, o jakim mowa w art. 45 ust. 1 u.k.k. można złożyć także w toku procesu sądowego, np. gdy kredytodawca

wytoczył powództwo przeciwko konsumentowi o zapłatę kwot wynikających z umowy o kredyt konsumencki (*T. Czech, WKP 2018, SIP LEX, M. Stanisławska, Warszawa 2018, SIP Legalis - art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 8 października 2021 roku, sygn. I ACa 59/21, LEX nr 3322549; wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 22 grudnia 2025 roku, sygn. II C 1155/25, LEX nr 4014160; wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 10 lutego 2025 roku, sygn. II Ca 115/24, LEX nr 3829660*). Tym samym, biorąc pod uwagę okoliczność, iż umowa dalej jest wykonywana przez stronę powodową, zważyć należało, iż oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego zostało złożone z zachowaniem terminu.

Strona powodowa zarzuciła Bankowi szereg naruszeń uprawniających ją do skorzystania z dobrodziejstwa sankcji kredytu darmowego. Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd podzielił stanowisko powódki, w jakim podniosła ona, że doszło do naruszenia art. 30 ust. 1 pkt 15 u.k.k., a to z uwagi na zaniechanie wskazania terminu uregulowanego w art. 53 ust. 2 u.k.k.

Ustawa z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim implementuje do krajowego porządku dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającą dyrektywę Rady 87/102/EWG (dalej jako dyrektywa 2008/48). Z motywu 9 w/w dyrektywy wynika, iż pełna harmonizacja jest niezbędna do zapewnienia wszystkim konsumentom we Wspólnocie wysokiego i równoważnego poziomu ochrony ich interesów i stworzenia prawdziwego rynku wewnętrznego. Z motywu 18 w/w dyrektywy wynika, że konsumentom powinno zapewnić się ochronę przed nieuczciwymi lub wprowadzającymi w błąd praktykami, w szczególności w odniesieniu do ujawnianych przez kredytodawcę informacji, zgodnie z dyrektywą 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 roku dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym (Dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych). Niniejsza dyrektywa powinna zawierać szczegółowe przepisy dotyczące zarówno reklam odnoszących się do umów o kredyt, jak i pewnych standardowych informacji, które konsumenci powinni otrzymywać, by mieć w szczególności możliwość porównania różnych ofert. Informacje te powinny być podawane w sposób jasny, zwięzły i widoczny za pomocą reprezentatywnego przykładu. Zgodnie z motywem 31 w/w dyrektywy, w celu umożliwienia konsumentom poznania swoich praw i obowiązków wynikających z umowy o kredyt powinna ona zawierać wszelkie niezbędne informacje podane w sposób jasny i zwięzły. Nadto, z motywu 47 w/w

dyrektywy wynika, iż Państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą i zapewnić ich wdrożenie. Wybór sankcji pozostaje w gestii państw członkowskich, lecz przewidziane sankcje powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Również Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej jako Trybunał Sprawiedliwości) wskazał, że dyrektywa 2008/48 została przyjęta w podwójnym celu związanym z zapewnieniem wszystkim konsumentom w Unii wysokiego i równoważnego poziomu ochrony ich interesów oraz ułatwieniem powstawania dobrze funkcjonującego wewnętrznego rynku kredytów konsumenckich (tak Trybunał Sprawiedliwości m. in. W wyrokach z 5 września 2019 roku, C-331/18 *Pohotovost'*, pkt 41, oraz z 26 marca 2020 roku, C-779/18 *Mikrokasa*, pkt 44).

Co istotne, w celu zapewnienia skuteczności prawa unijnego (*effet utile*) sąd krajowy zobowiązany jest do zbadania z urzędu, czy kredytodawca wywiązał się z obowiązków wynikających z dyrektywy 2008/48. Na gruncie dyrektywy 2008/48 Trybunał Sprawiedliwości potwierdził to m. in. w w/w wyroku z 21 kwietnia 2016 roku, C-377/14 *Radlinger Radlingerová*, pkt 68, jak również w wyroku z 7 listopada 2019 roku, C-419/18 i C-483/18 *Profi Credit Polska S.A.*, pkt 59. Takie stanowisko zajął również rzecznik generalny Juliane Kokott w pkt 57 opinii do sprawy C-616/18 *Cofidis SA*. Obowiązek działania sądu z urzędu uzasadniony jest względem, w myśl którego system ochrony opiera się na założeniu, że konsument znajduje się w gorszym położeniu niż przedsiębiorca, zarówno pod względem możliwości negocjacyjnych, jak i ze względu na stopień poinformowania, i w związku z tym godzi on się na postanowienia umowne sporządzone uprzednio przez przedsiębiorcę, nie mając wpływu na ich treść. Istnieje przy tym realne niebezpieczeństwo, że w szczególności ze względu na brak świadomości konsument nie powoła się na przepis prawa, który ma w swym założeniu go chronić (tak Trybunał Sprawiedliwości m. in. w w/w wyroku z 5 marca 2020 roku, C-679/18 *OPR-Finance s.r.o.*, pkt 19 i 22). W tych okolicznościach nierówność między konsumentem a przedsiębiorcą może zostać zrównoważona jedynie poprzez pozytywną interwencję podmiotu niebędącego stroną umowy (tak Trybunał Sprawiedliwości m. in. w w/w wyroku z 21 kwietnia 2016 roku, C-377/14 *Radlinger Radlingerová*, pkt 67). Dodać należy, iż już sama kontrola przez sąd z urzędu tego, czy przedsiębiorca w relacji z konsumentem wywiązał się z obowiązków nałożonych na niego przez przepisy implementujące dyrektywę pełni funkcję odstrasżającą (tak Trybunał Sprawiedliwości m. in. w w/w wyroku z 21 kwietnia 2016 roku, C-377/14 *Radlinger Radlingerová*, pkt 69). Prowadzona z urzędu na gruncie dyrektywy 2008/48 kontrola

przestrzegania przez przedsiębiorców przepisów mających na celu ochronę konsumentów nie stanowi *novum* w prawie unijnym, albowiem Trybunał Sprawiedliwości opowiedział się za takim stanowiskiem również na gruncie innych dyrektyw (zob. w w/w wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 21 kwietnia 2016 roku, C-377/14 *Radlinger Radlingerová*, pkt 62). Zaznaczenia bowiem wymaga, iż mimo że przepisy dyrektyw nie wywierają skutku bezpośredniego, to z art. 288 akapit trzeci Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jak i z samej dyrektywy wynika wiążące zobowiązanie państwa członkowskiego do podjęcia wszelkich działań niezbędnych do osiągnięcia rezultatu wyznaczonego w dyrektywie. Ten obowiązek podjęcia wszelkich środków ogólnych lub szczególnych wiąże wszystkie organy państw członkowskich, w tym także, w ramach posiadanych przez nie kompetencji, organy sądowe (tak Trybunał Sprawiedliwości m. in. w w/w wyrokach z 21 kwietnia 2016 roku, C-377/14 *Radlinger Radlingerová*, pkt 76, oraz z 7 listopada 2019 roku, C-419/18 i C-483/18 *Profi Credit Polska S.A.*, pkt 73 – 75). Dodać należy, iż ochrony konsumentów wymaga interes publiczny (tak Trybunał Sprawiedliwości m. in. w wyrokach z 14 czerwca 2012 roku, C-618/10 *Banco Español de Crédito SA*, pkt 68, oraz z 13 września 2018 roku, C-176/17 *Profi Credit Polska SA*, pkt 40). Obowiązek zapewniania ochrony konsumentów wynika z art. 169 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jak również z art. 38 Karty Praw Podstawowych. Z obu tych przepisów wynika, iż konsumentom należy zapewnić wysoki poziom ochrony (tak Trybunał Sprawiedliwości m. in. w wyroku z 10 września 2014 roku, C-34/13 *Kušionová*, pkt 47, oraz w w/w wyroku z 7 listopada 2019 roku, C-419/18 i C-483/18 *Profi Credit Polska S.A.*, pkt 46). Nadmienić przy tym należy, iż również w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano, iż art. 76 Konstytucji RP, stanowiący, że władze publiczne chronią konsumentów, może być bezpośrednio stosowany. Tym samym – skoro państwo nie zabrania prowadzenia działalności w postaci udzielania kredytów bądź pożyczek – konsument jako słabsza strona umowy podlega ochronie, która w przypadku postępowania toczącego się przed sądem powinna polegać na weryfikacji, czy dochodzone roszczenie jest zasadne oraz czy nie doszło do naruszenia przepisów chroniących konsumenta przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi (tak Sąd Najwyższy m. in. w wyroku z 25 listopada 2020 roku, sygn. akt I NSNc 57/20).

Z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości wynika, iż należy przeprowadzić dochodzenie w celu ustalenia, czy przy zawarciu umowy przestrzegane były przepisy zapewniające ochronę konsumenta. W ten tylko sposób można zapewnić skuteczną kontrolę przestrzegania praw przyznanych konsumentowi w dyrektywie. W celu zapewnienia poszanowania praw konsumenta wynikających z dyrektyw sąd może zażądać od

przedsiębiorcy przedstawienia dowodów na wywiązanie się z nałożonych na niego obowiązków (tak Trybunał Sprawiedliwości m. in. w wyrokach z 21 lutego 2013 roku, C-472/11 *Banif Plus Bank Zrt*, pkt 24, z 14 marca 2013 roku, C-415/11 *Aziz*, pkt 47, oraz w w/w wyroku z 7 listopada 2019 roku, C-419/18 i C-483/18 *Profi Credit Polska S.A.*, pkt 66 i 77).

Zgodnie z art. 10 ust. 2 lit. q dyrektywy 2008/48, w umowie o kredyt w sposób jasny i zwięzły określa się istnienie prawa do odstąpienia lub brak takiego prawa, okres, w którym można z niego skorzystać, oraz inne warunki korzystania z niego, w tym informację o obowiązku spłaty przez konsumenta wypłaconego kapitału oraz odsetek zgodnie z art. 14 ust. 3 lit. b), a także kwotę odsetek należnych w stosunku dziennym. Jak wynika z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, w świetle art. 10 ust. 2 lit. q dyrektywy w umowie o kredyt w sposób jasny i zwięzły określa się nie tylko „*istnienie prawa do odstąpienia lub brak takiego prawa*” i „*okres, w którym można z niego skorzystać*”, ale także „*inne warunki korzystania z niego*”. Wymóg wskazania w umowie o kredyt sporządzonej w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku w sposób jasny i zwięzły elementów określonych w tym przepisie jest niezbędny w celu umożliwienia konsumentom poznania ich praw i obowiązków. Wymóg ten przyczynia się do realizacji celu zamierzonego przez dyrektywę 2008/48, który polega na ustanowieniu w odniesieniu do kredytu konsumenckiego pełnej i bezwzględnie wiążącej harmonizacji w pewnych kluczowych obszarach, uznanej za niezbędną do zapewnienia wszystkim konsumentom w Unii wysokiego i równoważnego poziomu ochrony ich interesów oraz ułatwienia powstania dobrze funkcjonującego wewnętrznego rynku kredytów konsumenckich. Aby konsument mógł w pełni wykorzystać informację dotyczącą prawa do odstąpienia od umowy, powinien on uprzednio znać warunki, terminy oraz procedurę korzystania z prawa do odstąpienia od umowy. Skuteczność prawa do odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 14 dyrektywy 2008/48, zostałyby poważnie osłabiona, gdyby sposób obliczania terminu na odstąpienie od umowy nie zaliczał się do warunków wykonywania tego prawa, które muszą być obowiązkowo określone w umowie o kredyt w rozumieniu art. 10 ust. 2 tej dyrektywy. Wobec tego art. 10 ust. 2 lit. p) dyrektywy 2008/48 należy interpretować w ten sposób, że do informacji, które powinno się określić w sposób jasny i zwięzły w umowie o kredyt na podstawie tego przepisu, należy sposób obliczania terminu na odstąpienie od umowy przewidziany w art. 14 ust. 1 akapit drugi tej dyrektywy (tak Trybunał Sprawiedliwości w pkt. 34 – 39 wyroku z 26 marca 2020 roku, C-66/19 *JC przeciwko Kreissparkasse Saarlouis*).

W krajowym porządku prawnym implementację art. 10 ust. 2 lit. q) dyrektywy 2008/48 stanowi art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim. Zgodnie z tym przepisem, umowa o kredyt konsumencki powinna określać termin, sposób i skutki odstąpienia konsumenta od umowy, obowiązek zwrotu przez konsumenta udostępnionego przez kredytodawcę kredytu oraz odsetek zgodnie z rozdziałem 5, a także kwotę odsetek należnych w stosunku dziennym. W świetle art. 29 ust. 3 ustawy o kredycie konsumenckim, umowa powinna być sformułowana w sposób jednoznaczny i zrozumiały.

Odnosząc powyższe uwagi do realiów niniejszej sprawy wskazać należało, że w § 14 ust. 2 umowy kredytu kredytobiorca został pouczone o możliwości odstąpienia od umowy w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia. Oznacza to, że kredytobiorca został pouczone o prawie do odstąpienia od umowy w terminie, o jakim mowa w art. 53 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim. Niezależnie jednak od treści art. 53 ust. 1 w/w ustawy, zgodnie z art. 53 ust. 2 w/w ustawy konsumentowi przysługuje prawo do odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki w terminie 14 dni od dnia dostarczenia wszystkich elementów wymienionych w art. 30, jeżeli umowa o kredyt konsumencki nie zawiera elementów określonych w tym przepisie. Jak wynika z w/w wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 26 marca 2020 roku, C-66/19 *JC przeciwko Kreissparkasse Saarlouis*, umowa o kredyt konsumencki powinna zawierać pouczenie o prawie do odstąpienia od umowy zarówno w terminie, o jakim mowa w art. 53 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim (stanowiącym implementację art. 14 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy 2008/48), jak i w terminie, o jakim mowa w art. 53 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim (stanowiącym implementację art. 14 ust. 1 akapit drugi dyrektywy 2008/48).

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że treść ramowej umowy kredytu z dnia 4 czerwca 2020 roku została sformułowana z naruszeniem co najmniej art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim.

W wypadku gdy sąd stwierdzi z urzędu naruszenie przepisów mających na celu ochronę konsumenta, jest on zobowiązany, nie czekając na to, iż konsument zgłosi zmierzający ku temu wniosek, wyciągnąć wszelkie konsekwencje wynikające zgodnie z prawem krajowym z takiego naruszenia. Tylko bowiem w ten sposób zapewniona zostanie skuteczność (*effet utile*) ochrony, która jest celem postanowień dyrektywy (tak Trybunał Sprawiedliwości m. in. w w/w wyrokach z 21 lutego 2013 roku, C-472/11 *Banif Plus Bank Zrt*, pkt 28, z 21 kwietnia 2016 roku, C-377/14 *Radlinger Radlingerová*, pkt 71, z 5 marca 2020 roku, C-679/18 *OPR-Finance s.r.o.*, pkt 23 – 24, oraz z 11 stycznia 2024 roku, C-755/22 *Nárokuj*, pkt 40). W tym celu sąd jest zobowiązany do uczynienia wszystkiego, co leży

w zakresie jego kompetencji, z uwzględnieniem wszystkich przepisów prawa krajowego i z zastosowaniem uznanych w porządku krajowym metod wykładni, by zapewnić pełną skuteczność dyrektywy i dokonać rozstrzygnięcia zgodnego z realizowanymi przez nią celami (tak Trybunał Sprawiedliwości m. in. w w/w wyrokach z 14 czerwca 2012 roku, C-618/10 *Banco Español de Crédito SA*, pkt 72, oraz z 21 lutego 2013 roku, C-472/11 *Banif Plus Bank Zrt*, pkt 27). Powyższe zostało potwierdzone również przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z 23 marca 2022 roku, sygn. akt III CZP 20/22, a także przez Sąd Okręgowy w Katowicach m. in. w wyrokach z 28 marca 2023 roku, sygn. akt III Ca 1254/22, oraz z 4 października 2023 roku, sygn. akt IV Ca 825/22.

Nie ulega wątpliwości – z uwagi na treść motywu 47 i art. 23 dyrektywy 2008/48 – iż wybór sankcji za naruszenie obowiązków wynikających z dyrektywy pozostaje w gestii państwa członkowskich. Kluczowe jednak jest to, aby sankcje za naruszenie prawa unijnego były nakładane analogicznie i przy zastosowaniu procedur analogicznych do tych, które mają zastosowanie do naruszeń prawa krajowego o podobnym charakterze i ciężarze, przy czym sankcja musi być w każdym wypadku skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (tak Trybunał Sprawiedliwości m. in. w wyrokach z 21 lutego 2013 roku, C-472/11 *Banif Plus Bank Zrt*, pkt 26, z 27 marca 2014 roku, C-565/12 *LCL Le Crédit Lyonnais SA*, pkt 44, z 21 kwietnia 2016 roku, C-377/14 *Radlinger Radlingerová*, pkt 48, oraz z 11 stycznia 2024 roku, C-755/22 *Nárokuj*, pkt 40). Jeżeli chodzi o zasadę równoważności, to jest ona elementem nałożonych na sądy krajowe na podstawie art. 4 akapit trzeci TUE (zasada lojalności) obowiązków w zakresie zapewnienia skutecznej ochrony sądowej uprawnień podmiotów prawa wynikających z prawa unijnego. Nadto, zasada równoważności stanowi wyraz ogólnego zakazu dyskryminacji (zob. M. Taborowski, *Glosa do wyroku Trybunału Sprawiedliwości z 6 października 2009 roku, C-40/08*, wraz z powołanym tam orzecnictwem). Z kolei zasada skutecznej ochrony sądowej jest zasadą ogólną prawa unijnego wynikającą ze wspólnych tradycji konstytucyjnych państw członkowskich, chronioną na mocy art. 6 i 13 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, potwierdzoną również w art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (tak Trybunał Sprawiedliwości m. in. w wyroku z 13 marca 2007 roku, C-432/05 *Unibet*, pkt 37). Przy ocenie, czy sankcja jest proporcjonalna i odstrasżająca należy mieć na uwadze to, aby sankcja prowadziła do pozbawienia korzyści wynikających z popełnionych naruszeń i zniechęcała do podobnego działania w przyszłości. Wobec tego kwoty, jakie może otrzymać kredytodawca w wyniku zastosowania sankcji muszą być znacząco niższe od tych, które mógłby on otrzymać, gdyby wywiązał się z nałożonych na niego obowiązków. Co przy tym istotne, sankcja musi mieć wpływ na sytuację konsumenta, wobec którego uchybiono

obowiązkom wynikającym z dyrektywy. Dla zastosowania sankcji nie jest przy tym wymagane, aby konsument poniósł szkodliwe konsekwencje naruszenia wobec niego obowiązku wynikającego z dyrektywy 2008/48. Jak bowiem wskazano w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości, „uzależnienie zastosowania sankcji oznaczającej nieważność umowy o kredyt, a także utratę przez kredytodawcę prawa do otrzymania zapłaty uzgodnionych odsetek od warunku, że konsument poniósł szkodliwe konsekwencje, mogłoby sprzyjać niewypełnieniu przez kredytodawców obowiązku ciążącego na nich na mocy art. 8 dyrektywy 2008/48. Mogliby oni bowiem być w ten sposób zachęceni do nieprzeprowadzania systematycznej i wyczerpującej oceny zdolności kredytowej wszystkich konsumentów, którym udzielają kredytów, co byłoby sprzeczne z celem polegającym na obciążeniu odpowiedzialnością kredytodawców i zapobieganiu nieodpowiedzialnym praktykom przy udzielaniu kredytów konsumentom. Taka wykładnia mogłaby zresztą naruszyć rzeczywiście odstrasżający charakter przewidzianej sankcji” (tak Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z 11 stycznia 2024 roku, C-755/22 *Nárokuj*, pkt 49). Powyższy pogląd *mutatis mutandis* odnieść można do naruszenia obowiązku z art. 10 ust. 2 dyrektywy 2008/48.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, w przypadku naruszenia przez kredytodawcę art. 29 ust. 1, art. 30 ust. 1 pkt 1-8, 10, 11, 14-17, art. 31-33, art. 33a i art. 36a-36c konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy w terminie i w sposób ustalony w umowie.

W wyroku z 9 listopada 2016 roku, C-42/15 *Home Credit Slovakia a.s.* Trybunał Sprawiedliwości wskazał, że naruszenie przez kredytodawcę obowiązku mającego istotne znaczenie z punktu widzenia dyrektywy 2008/48 może być objęte, zgodnie z uregulowaniem krajowym, sankcją pozbawienia tego kredytodawcy prawa do odsetek i do kosztów. Takie istotne znaczenie ma obowiązek zawarcia w umowie o kredyt w szczególności elementów takich jak rzeczywista roczna stopa oprocentowania, o której mowa w art. 10 ust. 2 lit. g) dyrektywy 2008/48, liczba i częstotliwość płatności, zgodnie z art. 10 ust. 2 lit. h) tej dyrektywy, a także, w stosownych wypadkach, wzmianka o konieczności poniesienia kosztów notarialnych, ewentualne wymagane zabezpieczenia i ubezpieczenia, zgodnie z art. 10 ust. 2 lit. n) i o) wspomnianej dyrektywy. Trybunał Sprawiedliwości zastrzegł przy tym, iż nie można uznać za proporcjonalne stosowania, zgodnie z takim uregulowaniem krajowym, takiej sankcji, mającej poważne konsekwencje wobec kredytodawcy, w wypadku braku elementów, spośród tych określonych w art. 10 ust. 2 dyrektywy 2008/48, które ze względu na ich charakter nie mogą mieć wpływu na zdolność konsumenta do oceny ciążącego na nim

zobowiązania, takich jak w szczególności nazwa i adres właściwego organu nadzorczego określonego w art. 10 ust. 2 lit. v) tej dyrektywy (zob. pkt 69 – 73 w/w wyroku). W wyroku z 10 czerwca 2021 roku, C-303/20 *Ultimo Portfolio*, Trybunał Sprawiedliwości wskazał, iż obowiązek sprawdzenia zdolności kredytowej konsumenta ma zasadnicze znaczenie z punktu widzenia dyrektywy 2008/48 (zob. pkt 39 – 40 w/w wyroku). Jeżeli zaś chodzi o obowiązek informacyjny, to z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości wynika, iż dostarczenie konsumentowi informacji o warunkach umownych i konsekwencjach zawarcia umowy ma dla konsumenta fundamentalne znaczenie, albowiem na tej podstawie podejmuje on decyzję, czy zamierza związać się warunkami sformułowanymi uprzednio przez przedsiębiorcę (tak Trybunał Sprawiedliwości m. in. w wyroku z 9 lipca 2020 roku *Ibercaja Banco SA*, pkt 47 wraz z powołanym tam orzecznictwem). Co kluczowe, w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości wyraźnie zaznaczono, że wskazanie w umowie o kredyt założeń przyjętych do obliczenia RRSO ma istotne znaczenie dla konsumenta, albowiem pozwala to konsumentowi na zapoznanie się z jego prawami i obowiązkami, jak również umożliwia mu sprawdzenie, czy RRSO została obliczona przez przedsiębiorcę w sposób prawidłowy, a jeżeli nie, to dochodzenie jego praw, w szczególności prawa do odstąpienia od umowy przewidzianego w art. 14 dyrektywy 2008/48, przy czym termin na skorzystanie z tego odstąpienia zostaje przedłużony w przypadku naruszenia wymogów przewidzianych w art. 10 tej dyrektywy, a także innych praw przewidzianych w przepisach krajowych (tak Trybunał Sprawiedliwości w pkt. 58 – 62 w/w wyroku z 23 stycznia 2025 roku, C-677/23 *A. B., F. B. przeciwko Slovenská sporiteľňa a.s.*). W orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości wskazano również, że obowiązek wskazania w umowie o kredyt warunków, na jakich może nastąpić zmiana opłat związanych z wykonaniem tej umowy, także ma dla konsumenta zasadnicze znaczenie, ponieważ dla dokonania oceny zakresu jego zobowiązania powinien on móc przewidzieć ewentualne zmiany tych opłat na podstawie jasnych i zrozumiałych kryteriów, a tym samym wynikające z tego dla niego konsekwencje ekonomiczne, nawet jeśli początkowa kwota tych opłat jest stosunkowo niska w stosunku do kwoty danego kredytu (tak Trybunał Sprawiedliwości w pkt. 55 w/w wyroku z 13 lutego 2025 roku, C-472/23 *Lexitor sp. z o.o.*). Wreszcie z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości wynika, że ze względu na znaczenie prawa do odstąpienia od umowy dla ochrony konsumenta informacja dotycząca tego prawa ma dla tego konsumenta zasadnicze znaczenie. Aby konsument mógł w pełni wykorzystać taką informację, powinien on uprzednio znać warunki, terminy oraz procedurę korzystania z prawa do odstąpienia od umowy. Skuteczność prawa do odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 14 dyrektywy 2008/48, zostałaby poważnie osłabiona, gdyby sposób

obliczania terminu na odstąpienie od umowy nie zaliczał się do warunków wykonywania tego prawa, które muszą być obowiązkowo określone w umowie o kredyt w rozumieniu art. 10 ust. 2 tej dyrektywy. W przeciwnym razie konsument nie mógłby skontrolować, czy wszystkie elementy wymagane zgodnie z tym przepisem znajdują się w zawartej przez niego umowie, ani tym bardziej sprawdzić, czy termin na odstąpienie od umowy, którym może dysponować, rozpoczął bieg w stosunku do niego. Znajomość i dobre zrozumienie przez konsumenta informacji, jakie powinna obowiązkowo zawierać umowa o kredyt zgodnie z art. 10 ust. 2 dyrektywy 2008/48, są konieczne dla prawidłowego wykonania tej umowy, a w szczególności dla korzystania z praw konsumenta, w tym prawa do odstąpienia od umowy (tak Trybunał Sprawiedliwości w pkt. 37 – 38 i 44 – 45 w/w wyroku z 26 marca 2020 roku, C-66/19 *JC przeciwko Kreissparkasse Saarlouis*).

Wyżej poczynione uwagi prowadzą do wniosku, że odpowiednią sankcją za brak zamieszczenia w umowie kredytu informacji, o jakiej mowa w art. 30 ust. 1 pkt 15 u.k.k., jest sankcja kredytu darmowego.

Jednocześnie Sąd nie podzielił argumentacji strony pozwanej, jakoby dochodzone żądanie pozostawało w sprzeczności z zasadą proporcjonalności oraz art. 5 k.c.

Trzeba wyraźnie podkreślić, że w treści art. 45 u.k.k. ustawodawca sformułował niejako listę minimalnych wymagań, którym bank przy zawieraniu kontraktów z konsumentami winien sprostać, pod rygorem zastosowania sankcji kredytu darmowego. Tym samym w ocenie Sądu dalsze zawężanie możliwości skorzystania z sankcji w drodze zabiegów interpretacyjnych musi być uznane za niedozwolone. Mając bowiem na uwadze specyfikę omawianej regulacji za sprzeczną z jej celem należy uznać próby wprowadzania swego rodzaju relatywizmu. Zastosowanie surowej sankcji spełnia dodatkowy cel określony w powołanym na wstępie rozważań art. 23 dyrektywy, tj. odstraszenia. Zniweczenie celów dyrektywy poprzez odmowę zastosowania sankcji powinno być wyjątkiem, w szczególności, że wymaga pominięcia przepisu prawa krajowego. Nie można bowiem tracić z pola widzenia, iż w takim przypadku, pomimo stwierdzenia naruszenia przepisów prawa, przedsiębiorca nie poniesie żadnych konsekwencji za naruszenie praw słabszej strony stosunku prawnego jaką jest konsument.

Mając na uwadze całokształt powołanych okoliczności, Sąd w punkcie 1. sentencji wyroku uwzględnił powództwo w całości.

O odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c.

W przedmiocie kosztów postępowania orzeczono w punkcie 2. sentencji, na podstawie przepisu art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Pozwany w całości przegrał sprawę i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu ciążył na nim obowiązek zwrotu kosztów poniesionych przez pozwaną, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w kwocie 3 600 zł, ustalone na podstawie § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz 34 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Ponadto Sąd na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c. od zasądzonych kosztów procesu zasądził również odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji wyroku.

asesor sądowy Agnieszka Jędrulok